

Wykaz propozycji tematycznych obszarów naukowych/artystycznych 2026/2027
List of proposed thematic scientific/artistic areas 2026/2027

Dyscyplina naukowa: **Literaturoznawstwo**

Scientific discipline: **Literary studies**

Lp. No.	Nazwa/tytuł tematycznego obszaru naukowego lub artystycznego Name/title of the scientific or artistic thematic area		tytuł/stopień, imię, nazwisko, adres e-mail z domeną: ur.edu.pl potencjalnych promotorów z Uniwersytetu Rzeszowskiego* title/degree, name, surname, e-mail address with the domain: ur.edu.pl of potential supervisors from the University of Rzeszów*
	<i>(w języku polskim / in Polish)</i>	<i>(w języku angielskim / in English)</i>	
1.	<p>Badania literatury i czasopiśmiennictwa epok staropolskich i polskiego oświecenia oraz form gatunkowych Słowa kluczowe: Literatura polska epok dawnych do roku 1830, czasopiśmiennictwo do 1830 roku Wymieniony w temacie problem obejmuje cztery epoki kulturowe, w chronologii dziejów lata od 966 do 1830 roku, oraz dodatkowo dystynkcje i sposoby funkcjonowania w procesie historycznoliterackim paradygmatów genologicznych. Z uwagi na związaną z tym oczywistą wielość zagadnień teoretycznych, historycznych oraz wyznaczających je materiałów źródłowo-archiwalnych, dodatkowo ze względu na dwujęzyczność kultury dawnej konieczna jest znacząca selekcja obszarów badawczych i wskazanie wśród nich wątków uprzywilejowanych, odpowiadających naukowym zainteresowaniom pracowników, którzy złożyli deklarację objęcia</p>	<p>The study of literature and periodicals of the Old Polish and Polish Enlightenment Ages as well as genre types Key words: Polish literature of the past periods up to 1830, periodicals up to 1830 The issue mentioned in the subject encompasses four cultural periods, the years from 966 to 1830 in historical chronology, and additionally distinctions and forms of functioning of genological paradigms in the historical-literary process. In view of the related obvious multitude of theoretical, historical issues and the designating them archival source materials, and additionally due to the bilingualism of the culture of the past, it is essential to introduce a significant selection of the researched areas and indicate among them preferential strands which would appeal to the interests of the employees who have</p>	<p>prof. dr hab. Marek Nalepa mnalepa@ur.edu.pl dr hab. Jolanta Kowal, prof. UR; jkowal@ur.edu.pl dr hab. Roman Magryś, prof. UR; rmagrys@ur.edu.pl dr hab. Magdalena Patro-Kucab, prof. UR; mpatro@ur.edu.pl dr hab. Grzegorz Trościński, prof. UR; gtroscinski@ur.edu.pl</p>

	<p>kuratelą promotorską domyślnych prac doktorskich. Są to następujące pola tematyczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> Badania piśmiennictwa okolicznościowego epok staropolskich w kontekście historyczno-socjologicznym – zagadnienia komunikacji literackiej i społecznej, genologii, retoryki oraz tradycji historycznoliterackiej. Świadomość literacka i historyczno-narodowa w schyłkowej fazie polskiego oświecenia. Życie literackie oraz zawartość periodyków naukowo-literackich na Litwie („Tygodnik Wileński”, „Gazeta Literacka Wileńska”, „Dziennik Wileński”) w dobie porozbiorowo-przedromantycznej. Wpływ integralności i zmienności paradygmatów naukowych na rozwój wiedzy o kulturze oświecenia. <p>Instrumentarium retoryczne oraz metody krytyki retorycznej analizy tekstu w badaniach nad gatunkami.</p>	<p>declared their readiness to supervise doctoral theses. The subject areas are as follows:</p> <ol style="list-style-type: none"> The study of commemorative literature of the Old Polish periods in the historical- sociological context – the issues of literary and social communication, genology, rhetoric and historical-literary tradition. Literary and national historical awareness in the decadent phase of The Age of Enlightenment. Literary life and the contents of scientific-literary periodicals in Lithuania (<i>The Weekly of Vilnius, The Literary Vilnius Newspaper, The Vilnius Journal</i>) in the post-partition and Pre-Romanticism era. The influence of integrity and variability of scientific paradigms on the development of the knowledge of the Enlightenment culture. <p>Rhetorical instrumentation and the review methods of rhetorical text analysis in the studies of genres.</p>	
2.	<p>Literatura polska XIX wieku, mity i legendy narodowe oraz problemy i konteksty edukacji polonistycznej Słowa kluczowe: Literatura polska XIX wieku, edukacja polonistyczna, mity, legendy narodowe Projektów naukowych prowadzonych w ramach problemu badawczego mogą obejmować zagadnienia historii, teorii i antropologii literatury polskiej XIX wieku, kwestie tradycji XIX-wiecznych nurtów literackich w</p>	<p>Polish literature of the 19th century, myths and national legends as well as the issues and contexts of Polish language education Key words: Polish literature of the 19th century, Polish language education, myths, national legends The scientific projects carried out within the framework of a research problem may encompass issues concerning history, theory</p>	<p>prof. dr hab. Alicja Jakubowska-Ożóg; ajakubowska@ur.edu.pl prof. dr hab. Marek Stanisław; mstanisz@ur.edu.pl dr hab. Wojciech Birek, prof. UR; wbirek@ur.edu.pl dr hab. Mariusz Chrostek, prof. UR; mchrostek@ur.edu.pl</p>

	<p>kulturze XX i XXI wieku, zagadnienia mitów i legend narodowych w literaturze XIX, XX i XXI wieku, a także problemy i konteksty edukacji polonistycznej (dawnej i współczesnej) oraz zagadnienia kształcenia literacko-kulturowego w szkołach polonijnych.</p> <p>Szczegółowe tematy badawcze mogą dotyczyć różnorodnych zagadnień wpisujących się w ramy wymienionych problemów ogólnych, w tym badania interdyscyplinarne i komparatystyczne.</p>	<p>and anthropology of Polish literature of the 19th century, the matters of tradition of the literary schools of the 19th century in the culture of the 20th and 21st centuries, the issues of myths and national legends in the literature of the 19th, 20th and 21st centuries as well as problems and contexts of Polish language education (old and contemporary) and issues in literary and cultural education in Polish community schools abroad.</p> <p>Specific research subjects may concern various issues within the framework of the mentioned general problems, including interdisciplinary and comparative studies.</p>	<p>dr hab. Dorota Karkut, prof. UR; dkarkut@ur.edu.pl dr hab. Agata Kucharska-Babula, prof. UR; akucharska@ur.edu.pl dr hab. Kazimierz Maciąg, prof. UR; kmaciag@ur.edu.pl dr hab. Elżbieta Mazur, prof. UR; elmazur@ur.edu.pl dr hab. Tadeusz Półchłopek, prof. UR; tpolchlopek@ur.edu.pl</p>
3.	<p>Problemy historii, teorii, antropologii literatury i kultury polskiej XX-XXI wieku oraz badania nad mediami Słowa kluczowe: Literatura polska XX i XXI wieku, poezja współczesna, proza współczesna, tradycja literacka</p> <p>Badania nad dziełem literackim obejmują utwory oraz teksty kultury powstałe w XX i XXI wieku, które mogą być rozpatrywane w perspektywie historycznoliterackiej i teoretycznoliterackiej oraz interdyscyplinarnej z zastosowaniem różnorodnych metodologii. Problematyka badawcza może obejmować na przykład analizę tematologiczną czy mitograficzną polskich utworów poetyckich, prozatorskich, dramatycznych, eseistycznych powstałych w XX i XXI wieku, opracowanie monograficzne twórczości nieznanych pisarzy/poetów/twórców kultury (w tym przedstawicieli polskiej emigracji), jak i rozpoznania</p>	<p>The issues of history, theory, anthropology of literature and Polish culture of the 20th and 21st centuries as well as media studies Key words: Polish literature of the 20th and 21st centuries, contemporary poetry, contemporary prose, literary tradition</p> <p>The studies on a literary work encompass writings and texts of culture written in the 20th and 21st centuries, which can be analysed from a historical-literary and theoretical-literary as well as interdisciplinary perspective with the application of various methodologies. The research area may encompass e.g. subject-related or mythographical analysis of the Polish poetic, prose, dramatic and essayistic works written in the 20th and 21st centuries, monographs devoted to works of little known writers/poets/culture creators (including the</p>	<p>Prof. dr hab. Alicja Jakubowska-Ożóg; ajakubowska@ur.edu.pl prof. dr hab. Jolanta Pasterska; jpasterska@ur.edu.pl prof. dr hab. Janusz Pasterski; jpasterski@ur.edu.pl dr hab. Wojciech Birek prof. UR; wbirek@ur.edu.pl dr hab. Anna Jamrozek-Sowa prof. UR; ajamrozek@ur.edu.pl dr hab. Arkadiusz Luboń prof. UR; alubon@ur.edu.pl dr hab. Roman Magryś prof. UR; rmagrys@ur.edu.pl dr hab. Elżbieta Mazur prof. UR; e-mail: elmazur@ur.edu.pl dr hab. Zenon Ożóg prof. UR; zozog@ur.edu.pl</p>

	teoretycznoliterackie związane na przykład z zastosowaniem danej kategorii literackiej w kontekście wybranej metodologii badań (np. badania kulturowe, dekonstrukcjonizm, feminizm, postkolonializm). Możliwe są także prace badawcze prowadzone w perspektywie antropologicznej (kultura symboliczna) obejmujące na przykład literaturę, teatr, film, a także badania dotyczące literatury polskiej w szkołach polonijnych.	representatives of Polish emigration), as well as theoretical-literary studies associated with e.g. the application of a specific literary category in the context of a selected research methodology (e.g. cultural studies, deconstructionism, feminism, postcolonialism). It is also possible to conduct research from the anthropological perspective (symbolic culture) which encompasses e.g. literature, theatre, film, as well as studies of Polish literature in Polish community schools abroad.	dr hab. Magdalena Patro-Kucab prof. UR; mpatro@ur.edu.pl dr hab. Magdalena Rabizo-Birek prof. UR; mrabizo@ur.edu.pl dr hab. Jan Wolski prof. UR; jwolski@ur.edu.pl prof. dr hab. Stanisław Uliasz; suliasz@ur.edu.pl
4.	Problemy i konteksty literatury i kultury światowej oraz zagadnienia teoretycznoliterackie i porównawcze Słowa kluczowe: Problemy literatury światowej Badania literaturoznawcze mogą być prowadzone w perspektywie interdyscyplinarnej lub komparatystycznej i powinny dotyczyć teorii i historii literatury obszarów anglojęzycznych lub rosyjskojęzycznych. Problematyka badawcza może obejmować: procesy historycznoliterackie, literaturę pogranicza kulturowego, literaturę diasporyczną, literaturę rdzennych mieszkańców obszarów anglojęzycznych i rosyjskojęzycznych, postkolonializm, teorię feministyczną, teorię traumy, badania nad zwierzętami.	Problems and contexts of world literature and culture, as well as theoretical and comparative literary issues Key words: Problems of the world literature Literary studies may be carried out from the interdisciplinary or comparative perspective and ought to concern the theory and history of literature of English-speaking or Russian-speaking regions. The research issues can encompass: historical-literary processes, the literature of cultural borderland, diasporic literature, the literature of the Indigenous inhabitants of the English-speaking or Russian-speaking regions, postcolonialism, feminist theory, trauma theory, animal studies.	prof. dr hab. Oksana Weretiuk; oweretiuk@ur.edu.pl Dr hab. Sławomir Koziół, prof. UR; skoziol@ur.edu.pl Dr hab. Elżbieta Rokosz, prof. UR; erokosz@ur.edu.pl

* w ramach jednego obszaru naukowego lub artystycznego można wskazać kilku potencjalnych promotorów z Uniwersytetu Rzeszowskiego. Wskazanie potencjalnych promotorów nie jest obligatoryjne, jednakże podanie danych ułatwi kontakt kandydatowi do Szkoły Doktorskiej UR z potencjalnym promotorem z Uniwersytetu Rzeszowskiego. Kandydat do Szkoły Doktorskiej UR w postępowaniu rekrutacyjnym może również wskazać potencjalnego

promotora niewymienionego w tabeli powyżej – z Uniwersytetu Rzeszowskiego lub spoza Uniwersytetu Rzeszowskiego – z zastrzeżeniem, że wstępne założenia planowanych badań naukowych lub działań artystycznych kandydata muszą mieścić się w ramach w/w tematycznych obszarów naukowych lub artystycznych.

* within a single scientific or artistic area, multiple potential supervisors from the University of Rzeszów may be indicated. While indicating potential supervisors is not mandatory, providing this information will facilitate contact between the candidate for Rzeszów University Doctoral School and a potential supervisor from the University of Rzeszów. During the recruitment process, a candidate for Rzeszów University Doctoral School may also indicate a potential supervisor not listed in the table above – from the University of Rzeszów or from outside the University of Rzeszów – provided that the initial assumptions of the candidate's planned research or artistic activities must fall within the aforementioned scientific or artistic thematic areas.